Oluf Høst Museet

Oluf Høst Museet

Oluf Høst Museet åbnede i 1998 og er indrettet i Hedvig og Oluf Høsts smukke villa, Norresân, i Gudhjem. Der er tale om et kunstnerhjem med en righoldig samling af Oluf Høsts malerier ophængt netop dér, hvor de i sin tid blev til. Samtidig er Oluf Høst Museet et kunstmuseum med skiftende særudstillinger.

Museets eventyrligt smukke klippehave skråner stejlt op mod Gudhjems "bjerg", klippeformationen Bokul. En del af haven er et gammelt stenbrud, som i sin tid leverede granit til byggeriet af nødhavnen på den anden side af Hedvig og Oluf Høsts hus. I haven vokser blandt anden figen- og morbærtræer.

Som gæst kan man besøge de to "malerhuse", som Oluf Høst kaldte dem. Øverst i haven findes kunstnerens sommeratelier. Dette bliver op til udstillingsåbningen i april 2017 gennemgående restaureret. Lidt længere nede i haven ligger det atelier, som Oluf Høst de første år selv benyttede og siden gav til sønnen, Ole Wiedemann Høst. Desuden ses inde i huset det atelier, som Oluf Høst primært benyttede ved vintertid.

Filmen Naturpsalmisten vises dagen igennem på museet. Her tegner Oluf Høsts efterkommere og tjenestefolk et billede af maleren, og kunstfaglige fortæller om hans livsværk.

Oluf Høst

Oluf Høst blev født d. 18. marts 1884 i Svaneke på Bornholm. I årene mellem 1906 og 1915 uddannedes han på forskellige kunstskoler i København, herunder på Kunstakademiet og på maleren Harald Giersings skole. Gennem Giersing, der var en af tidens avantgardistiske kunstnere, udvidede han sit kendskab til europæisk kunst, ikke mindst til ekspressionismen, der blev betragtet som en grundlinie på skolen.

For Høst var det Cézanne, der fik størst betydning for hans udvikling. Cézanne blev hans absolutte ideal i kunstnerisk henseende, selvom Høst understregede den store forskel i deres værker, der for Høst var betinget af de store klimatiske forskelle, der var i deres miljøer og som betød, at Høst følte sig dybt forankret i en nordisk tradition.

"Vi har vores årstider, de lyse nætter, det kogleri som vi må slås med, mens Cézanne boede på et sted, hvor der for så vidt ikke var noget vejr, eftersom det altid var ens."

I 1929 flyttede Høst tilbage til Bornholm og dermed fik maleren endelig mulighed for at male de motiver, der begejstrede ham og som han livet igennem holdt fast i. Udsigten over Gudhjem, silderøgerierne, Sankt Hansbålene, dramatiske ildebrande og ikke mindst Bognemark blev tilbagevendende motiver. Husmandsstedet Bognemark, på toppen af klippepartiet ovenover Norresân, var allerede i slutningen af 20´erne blevet et hovedmotiv. I 1935 købte Høst gården og indrettede her sit andet atelier.

Oluf Høst giftede sig i 1913 med studiekammeraten Hedvig Wiedemann, som han fik to sønner med, Ole og Niels. Sammen skabte de et hjem, der tiltrak mange af tidens intellektuelle, heriblandt Otto Gelsted, der var en flittig gæst i hjemmet. I 1943 døde den ældste søn Ole ved den lille by Barwenkowo ved Østfronten i Rusland. I de efterfølgende år malede Høst en række billeder fra Bognemark i retning mod Barwenkowo

Fra Bognemark har man udsigt over Salene Bugten til Sverige i klart vejr. Gården vender øst-vest, hvilket giver den berømte solnedgang gennem vognporten. Høst malede der i årevis og varierede stofligheden i gårdens længer og tage – sat i kontrast af den nedgående sols lys set gennem portåbningen – i alle tænkelige kombinationer. Men også temaer som svineslagtning, kostalden og høstakkene uden for gården ses.

Høst blev allerede i 1930´erne et navn i dansk kunst og modtog flere æresbevisninger. Blandt andet tildeltes han i 1933 Eckersberg Medaljen, som er den højeste udmærkelse en dansk maler kan få. Han var medlem af Den Frie Udstilling fra 1926, men der kunne gå år hvor han ikke udstillede, fordi han havde svært ved at slippe sine billeder. Ofte medbragte han pensler og farver på udstillingen for at rette på billederne, hvilket han også praktiserede overfor private billedejere, hvor han mødte op for at ændre på eller for at generhverve et billede til "færdiggørelse". Han havde ofte mange lærreder undervejs – op til 50 ufærdige arbejder, der var under stadig overvejelse og revision, heraf mange med motivet Bognemark.

Gennem sit liv skrev Høst mere end 1500 logbøger. Disse bøger viser tydeligt den bidende skarphed, selvironi og underfundighed, som maleren havde både til sig selv og sine omgivelser

"De mennesker der ikke kan lide negre, film og synes cement er grimt, har jeg egentlig ingenting at tale med om"

"Jeg kan ikke undvære almuen – naturens ensomhed og tavse venskab."

BLÅ BOG: OLUF HØST

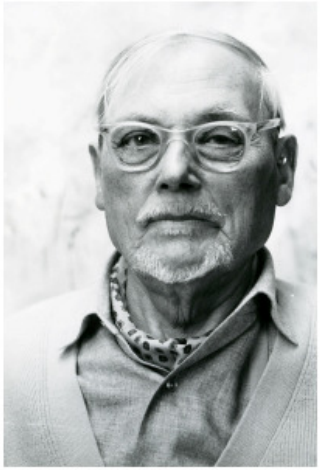

- Født i Svaneke 18. maj 1884.
- Går på Gustav Vermehrens malerskole i København i perioden 1905-1908. Her møder han Hedvig Wiedemann.
- Gifter sig med Hedvig i 1913. Får sønnen Ole i 1915 og sønnen Niels i 1919.
- Får sit kunstneriske gennembrud i 1818 med sine moderne marinebilleder.
- Familien flytter i 1929 fra Frederiksberg til Gudhjem, hvor de skal bo i hans afdøde tante Lises hus på Løkkegade 35 - det, der i dag er Oluf Høst Museet.
- Er i 1932 med på udstillingen *Neue dänische Malerei* på nationalgalleriet i Berlin. Bliver fremhævet som en af sin generations bedste malere.
- Køber i 1935 husmandsstedet Skovly, som han omdøber til Bognemark. Det er hans ultimative yndlingsmotiv og han maler det uendeligt mange gange i løbet af sit liv.
- I 1942 melder sønnen Ole sig frivilligt til Frikorps Danmark - han er erklæret nazist. Ole dør den 20. juli 1943 ved Østfronten. Familien er i sorg.
- Fylder 70 år i 1954. Bliver gjort til Ridder af Dannebrog af første grad.
- Dør i Gudhjem 14. maj 1966 som 82-årig.
- Hedvig dør 24. januar 1973 som 86-årig.
- Oluf Høst Museet åbner 12. juni 1998.

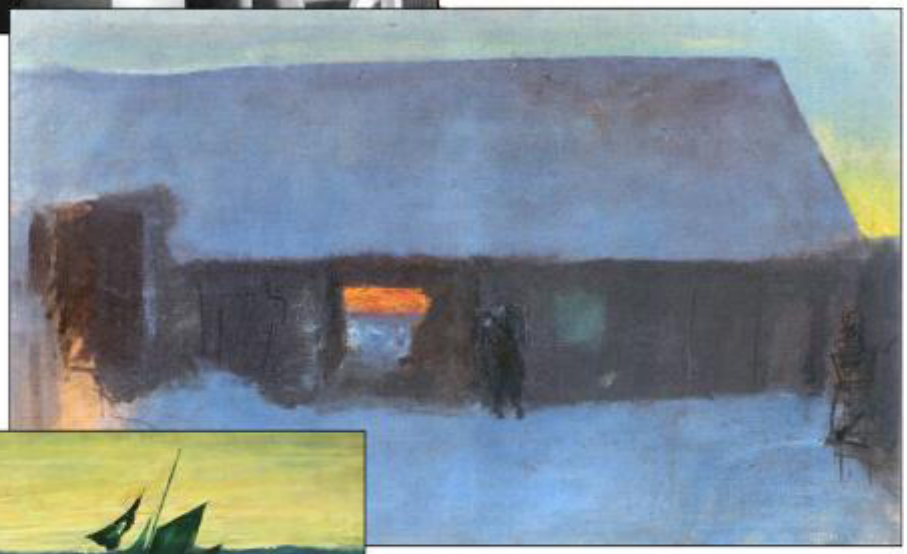

Spisestuen
I lokalet havde familien Høst deres spisestue, mens køkkenet var i det nuværende billetsalg. Sofa har altid stået, hvor den står nu, foran den var der et spisebord.
Et af de malerier, som museet aldrig flytter, er "Vinterdag dør" (over sofaen). Oluf Høst hængte billedet der, da sønnen Ole var død.

Spisestuen

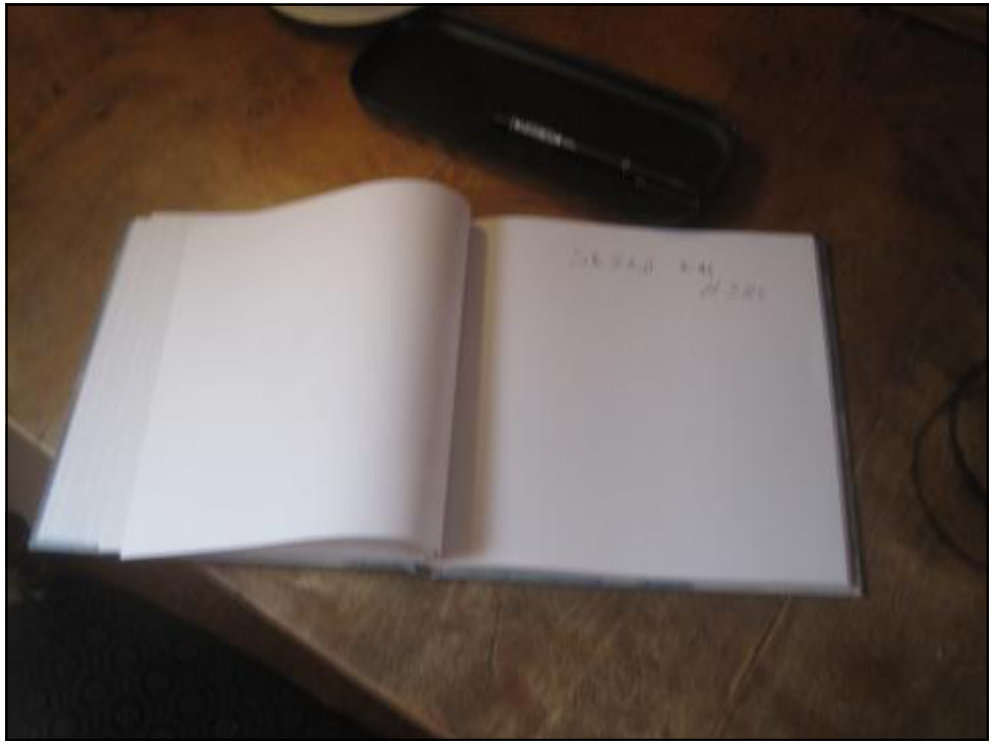

Dagligstuen
Der var oprindelig kamin i stuen.
Fra dagligstuen har Oluf Høst fundet motiverne til de tre røgeribilleder, der ses på væggene.
Trappen fører op til rn dør, som oprindelig var hoveddør i Haagensens hus. Hedvig og Oluf byggede Tante Lises hus sammen med Haagensens, og de flyttede ind i det sammenbyggede hus i 1939.
Oluf Høst skrev i sin logbog, at han kun tog én ting med sig fra barndomshjemmet: en skibsmodel. Det er formodentlig dette skib, som ses på et lille hængeskab.

Solnedgang; Gudhjem. 1932

Rødt silderøgeri. 1931

Sildekoner. 1964

Østerlars Kirke. 1956

Vinteratelieret
Da Tante Lises hus blev bygget sammen med naboejendommen, Haagensens hus, skabtes i mellembygningen dette atelier. Herfra havde Oluf Høst i den ene retning udsigt til havet og klipperne og til Bokul og haven i den anden.
Om sommeren arbejdede Oluf Høst dels udendørs, dels i det højest liggende atelier i haven. Atelieret lidt under dette gav Hedvig og Oluf Høst til deres søn, Ole, som en tid ønskede at blive maler.

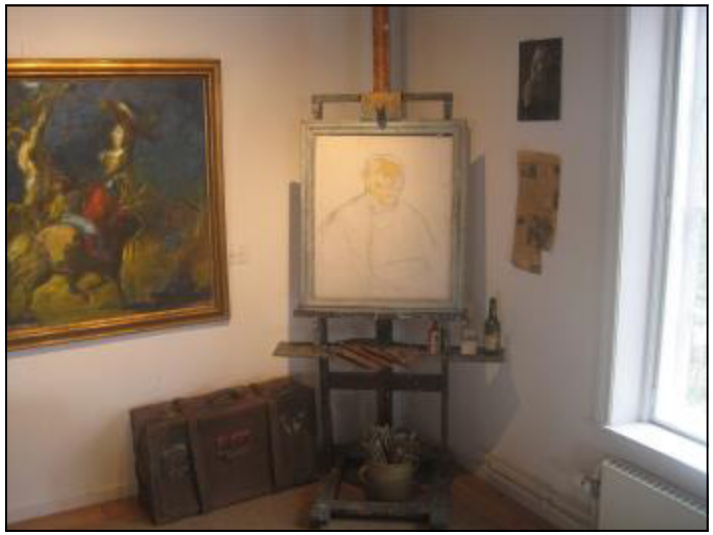

Tegninger og skitser
Oluf Høst var livet igennem bevæbnet med papir og blyant. Han tegnede konstant og på stort set alle typer forhåndenværende materialer. Hans mange skitser, tegninger og små illustrationer giver er indblik i kunstnerens daglige bestræbelser på at indfange det bornholmske miljø, dets stemninger og liv. Ikke mindst Høsts utallige skildringer af sild, sildekoner og røgeriernes hemmelighedsfulde indre viser, hvordan han benyttede tegnekunsten som et middel, hvormed stemninger kunne skitseres med spontan præcision og omhyggelige iagttagelser omsættes med både dybtfølt indlevelse og dynamisk effekt.

I udstillingen vises et udvalg af disse tegninger og skitser fra private samlere og Oluf Høst Museets samling.

Oluf og Hedvigs have

Haven er meget gammel, formentlig mere end 100 år, fra den tid hvor det, der i dag er huset Norresân, var to selvstændige ejendomme med tilhørende haver.

I 1929 arvede Oluf Høst sin faster Lises hus (den højre del af ejendommen i dag – set fra haven) og købte naboejendommen ned mod Nørresand af vennen og malerkollegaen H.P. Haagensen. Ejendommene blev bygget sammen, og højre del blev øget med en udbygning i 1930'erne.
De oprindelige to haver blev lagt sammen og fru Hedvig begyndte med at anlægge haven med blandt andet de frugttræer, vi stadig ser i haven – blomme-, æble- og pæretræer. Frugttræerne er altså fra ca. 1930.
Hvis De går til havens indgang og ser Norresân fra havesiden, ser De ved stendiget og atelieret to gamle træer som er stammet op. Når Oluf Høst stod ude og malede Norresân set fra haven, stod hans staffeli imellem de to træer. Når det regnede kunne han trække et stykke plastik op over træerne til at skærme for lærredet, så det ikke blev vådt.
Går De videre igennem stendiget ned mod Norresân, vil De i marts og april se dorthealiljerne blomstre tæt på begge sider . Ved den gamle vandpumpe ses også andre gamle løgplanter. På den ene side af diget er der et lille klippeparti med stenplanter. Rododendronen her er 50 år gammel, men rundt omkring i haven er der også nyplantede rododendroner.

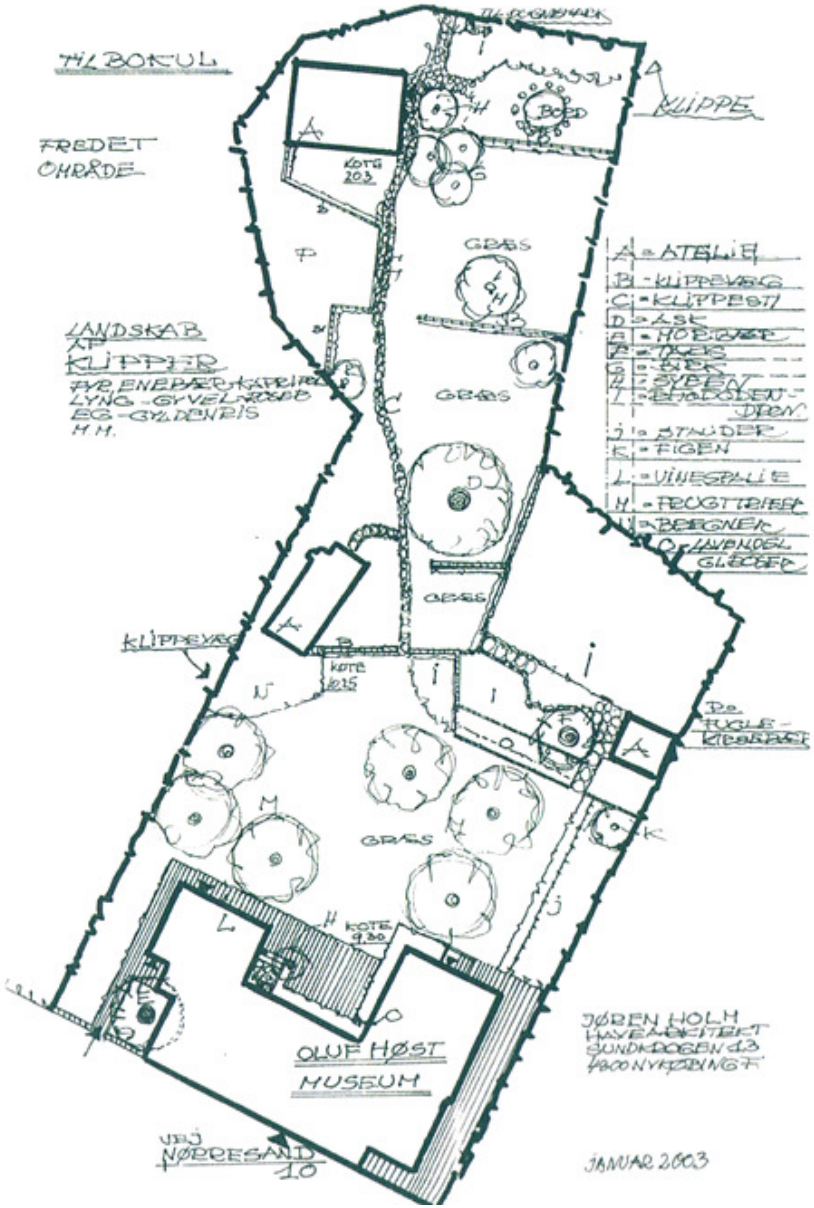

Oluf og Hedvigs have

Fra starten af juni står haven i violette og gule farver med taks og guldregn. Rododendronerne blomster og guldregnen hænger gult oppe i skovfyrene.
På den anden side af diget står et gammelt blommetræ.
Indenfor i haven ses det gamle pæretræ, som vi kender fra Oluf Høsts malerier.
Bevæger vi os lidt længere op mod huset (mod højre) ses det træ , vi kender fra Oluf Høsts Orion-billeder. Det er et gammelt blommetræ, og på malerierne ses det ofte på baggrund af naboens hønsehus.
Fremme ved døren ind til bryggerset står et gammelt kirsebærtræ. Og vender man sig mod husets gavl ser man et flot espalier af vinstokke.

På den lille terrasse imellem husets længer, ved ud- og indgangen til huset står to opstammede hvide syrener, der i virkeligheden er ét træ. Det væltede et år, og er så kommet igen op gennem fliserne to steder.
Samme sted, på gavlen ind til det, der var Haagensens hus, står et dejligt bed af vildtvoksende persille sammen med roser og op ad stuemuren står et bed mynte sammen med en lille sjov slyngplante, der klatrer op ad muren.
Går man herfra tilbage ned i haven til flagstangen, vil man i august og september se et tæt tæppe af hvide høstanemoner. Og umiddelbart her ved dueslaget det nuværende lille børnehus ser De en stor kristtjørn på højre side og ellers skovfyr. Går man herfra langs diget til indgangen hvor turen startede vil man se violet bede af lavendler og længere henne på vej ned ad trappen til hovedstien oppe ved dueslaget står en meget gammel stor ask.